

Cô Lái Đò

Ngày xưa có vị tỷ kheo
 Cát am sườn núi cheo leo non ngàn
 Lánh xa bụi bặm trần gian
 Một lòng thiền định, đạo vàng chuyên tu
 Nơi đây thanh tịnh bốn mùa
 Trắng soi suối ngọc, gió lùa cửa không.
 Dưới chân núi có con sông
 Có đò đưa khách bênh bồng sang ngang.
 Mỗi lần có dịp hạ san
 Để đi hóa độ xóm làng đó đây
 Thời sư phải đáp đò này
 Con đò độc nhất ngày ngày lại qua,
 Lái đò là một lão bà
 Tay chèo còn khỏe, tuy già vẫn vui.

Một hôm hành khách tới nơi
 Ngạc nhiên nào thấy tấm hơi bà già
 Thay vào là một dáng hoa
 Một cô thiếu nữ mặn mà xinh tươi
 Duyên nét mặt, đẹp nụ cười
 Hỏi ra mới biết là người phương xa
 Tới đây xin với lão bà
 Trước là ở trọ, sau là tiếp tay
 Giúp bà đưa khách sông này
 Bà nhìn người đẹp nhận ngay chẳng từ.

Thế rồi trên bến sông xưa
 Khách sang đò bỗng sớm trưa rộn ràng
 Thăm sư, lễ Phật, viếng am
 Ngắm phong cảnh đẹp thênh thang hữu tình
 Ngắm thêm cô lái đò xinh
 Dáng người yếu điệu, thân hình thướt tha
 Khiến cá lặn, khiến chim sa,
 Êm đềm tiếng ngọc, mặn mà lời hoa,
 Má chèo theo cánh tay ngà
 Lướt trên mặt nước loang ra sóng vàng,
 Sóng đưa hành khách sang ngang
 Một vùng sông nước mơ màng trắng hoa.

Sáng nay sư phải đi xa
 Khi sư xuống núi cũng qua đò này,
 Tiền đò hành khách nơi đây
 Sang sông chỉ phải trao tay một đồng,

Riêng sư khi trả tiền công
 Cô đòi sư những hai đồng! Lạ thay!
 Ngạc nhiên sư hỏi cô ngay:
 "Sao tôi phải trả tiền này gấp đôi?"
 Mím cười cô khê trả lời:
 "Sang sông khách đáp đò tôi hàng ngày
 Kê qua, người lại chón đây
 Nào đâu lạ lắm như thầy hôm nay,
 Thầy vừa đáp chuyến đò này
 Lại luôn nhìn ngắm tôi ngay từ đầu
 Nên thầy phải trả trước sau
 Gấp đôi người khác cũng đâu lạ gì!"
 Sợ lời thôi, cãi làm chi
 Sư đành vội trả phút đi hai đồng.

Chiều về am, phải qua sông
 Sư nào dám ngó bóng hồng xinh tươi
 Xuống đò ngồi khuất xa rồi
 Gầm đầu, cúi mặt xuống nơi lòng đò.
 Đò trôi qua bến êm ru
 Kỳ này chắc mắt thầy tu hết phiền.
 Nào ngờ khi khách trả tiền
 Nhận xong cô lái đò liền cảm ơn,
 Riêng sư cô khê nói thắm:
 "Xin thầy trả gấp bốn lần người ta!"

Ngạc nhiên sư hỏi cho ra:
 "Tại sao buổi sáng tôi qua đò rồi
 Cô đòi tôi trả gấp đôi
 Nói rằng tôi lỗi vì ngồi ngắm cô,
 Chiều nay suốt lúc qua đò
 Tôi đâu liếc mắt nhìn cô chút nào
 Lòng đò tôi cứ trông vào
 Cô đòi gấp bốn! Tại sao lạ đời?"
 Nghiêm trang cô lái trả lời:
 "Sáng nay thầy chỉ nhìn nơi phía ngoài
 Nhìn bằng cặp mắt thường thời,
 Chiều nay thầy lại nhìn tôi toàn phần
 Không bằng mắt, mà bằng Tâm
 Tâm nhìn khắp cả châu thân trong ngoài
 Cớ sao thầy lại kêu nài
 Lời tôi nói vậy có sai đâu nào!"

Sóng vàng chợt vỗ dập dào
 Sư nghe vừa dứt bỗng đầu bật cười
 Hình như đã ngộ thêm rồi
 Ngược trông sông nước êm trôi dập dình
 Quay nhìn cô lái đò xinh
 Cô đã biến mất bóng hình còn đâu!
 Kể từ ngày đó về sau
 Chỉ còn bà lão bạc đầu mà thôi
 Má chèo bà lão ngược xuôi,
 Con đò lờ lững đưa người sang sông.

Tâm Minh Ngô Tăng Giao
 (phòng theo TRUYỆN CỔ PHẬT GIÁO)